SON AU § 115 Budget 2027 - förutsättningar och fördelning

Ärendenummer: SON 2026/6

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden beslutar att godkänna förutsättningar och fördelning av budget 2027.

Sammanfattning

Bedömningen är att socialförvaltningen har möjlighet att nå en balans mellan behov och resurser även 2027. Detta under förutsättning att verksamheterna fortsätter att ha ett tydligt fokus på att bemanna efter behov, återhållsamhet, god beredskap för förändringar samt att tillskott av statsbidrag sker som förväntat. Det är också beroende på hur stort inflödet är, brukare med behov av insatser. För att bedöma framtida behov av insatser och kostnader görs årligen volymprognoser för de flesta verksamheter. Detta är också grunden för socialförvaltningens budgetarbete.

Socialförvaltningen kommer att fortsätta att arbeta utifrån den nya socialtjänstlagen, som syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, lättillgänglig, jämställd och kunskapsbaserad. Förvaltningen satsar nu på att förstärka det förebyggande arbetet genom att till exempel utöka dagverksamhet för personer med kognitiv svikt och samarbetsöverenskommelser med civilsamhället. Flera nationella reformer under 2027 kommer att påverka förvaltningens uppdrag, arbetssätt och resursbehov. Detta avser bland annat aktivitetskravet, bidragsreformen och samsjuklighetsreformen.

För äldreomsorgen kan ekonomin vara i balans trots att behoven bedöms öka något. Ökningen finansieras med tillskott från resursfördelningsmodellen som varje år ger budgettillskott utifrån ökat antal äldre personer på Gotland.

På nya särskilda boende Odvalds, Klintehamn, kommer ytterligare 20 platser att öppnas under 2027 och då är samtliga 60 platser ianspråktagna. För nya boenden tar ökade lokalkostnader allt större del av budgetutrymmet.

Det kommer fortfarande att vara underskott för LSS-verksamheten även om verksamheten bedrivs med låga kostnader nationellt sett. Socialnämnden har äskat men ej fått budgettillskott för 2027.

För individ- och familjeomsorgen påverkar det allmänna konjunkturläget behovet av försörjningsstöd så det är alltid osäkert hur stora kostnaderna blir.

Aktivitetskravsreformen gäller från 1 oktober 2026, och innebär att alla som har haft försörjningsstöd minst tre månader ska sysselsättas. Detta är en lagstiftad verksamhet som är förenad med vite om inte lagens intention följs.

Finansieringen av denna reform finns i form av utökat generellt statsbidrag till regionen. Socialnämnden har äskat budgettillskott men inte beviljats detta.

Förutom ekonomin så är förvaltningens största utmaning att trygga kompetensförsörjningen framåt, bemanna efter behov och öka frisknärvaron. Avdelningarna måste arbeta vidare enligt de planer de har i syfte att nå en hållbar bemanning och även omställning till nya arbetssätt. För att kunna fortsätta att ge brukare insatser med rätt kvalitet måste verksamheterna se på nya arbetssätt som till exempel läkemedelsautomater.

Det är också viktigt att myndighetsavdelningen och individ- och familjeomsorgen fortsätter arbetet med att ha kontroll över insatserna, främst placeringar. Osäkerheten kring intäkter och intentioner med statsbidrag påverkar dock förvaltningens möjligheter att planera och utveckla verksamheten framåt.

Ärendets behandling under mötet
Anna-Lena Gutedal, ekonomichef, föredrar ärendet.

Förtydligande görs om att bidragsreformen som nämns handlar om förändringar inom försörjningsstödet. Förslag framkommer om att nämnden framöver får en fördjupad information om försörjningsstödet och vad reformen innebär.

Ekonomichefen informerar att avdelningarna fortfarande arbetar med sina internbudgetar och därför kommer underlaget att kompletteras och färdigställas inför socialnämndens sammanträde.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag
Budget 2027, förutsättningar och fördelning, daterad 2026-11-12